

Bijlage 1

Collegeuitvoeringsprogramma



Gemeente
Westerkwartier

Hieronder vindt u een uitwerking van de thema's. Per onderwerp geven we een korte beschrijving en het benodigde budget in de jaren 2020 – 2023. Bij onderwerpen waar geen budget vermeld staat, zijn de kosten gedekt in de bestaande begroting (dan is het vakje leeg) of zijn de kosten nog niet bekend (dan staat er PM).

Thema: Wij zijn er voor u!

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Dienstverlening Dichtbij	Om onze dienstverlening dichtbij onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen te organiseren, starten we hiervoor een programma. Daaronder brengen we alle aan dienstverlening gerelateerde projecten. De projecten die we in dit kader ontwikkelen, komen apart terug in de begroting.	Ontwikkelen	100			
Organisatieontwikkeling	We gaan onze organisatie ontwikkelen naar teams met zelforganiserende professionals die dichtbij onze inwoners werken. Dat vraagt om voorzieningen en training.	Ontwikkelen	100	200	200	200
Digitalisering	Onze samenleving wordt steeds digitaler en daar moeten wij in meegroeien. We investeren daarom structureel in digitale geletterdheid van onze medewerkers, procesautomatisering, gebruik van data en systemen die onze dienstverlening kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld door administratieve afhandeling in het veld voor handhavers en buitendienst mogelijk te maken. Uitgangspunt daarbij is en blijft de mens, (inwoner en medewerker). Daarnaast vraagt de implementatie van een aantal wetten, waaronder de BIO en de WOO, in de komende jaren extra budget. We vertalen dit in een informatiebeleidsplan, het benodigde budget is een eerste indicatie.	Ontwikkelen	100	200	300	400

Thema: Sociaal Westerkwartier

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
IHP 2020 – 2023	Om goed te kunnen inspelen op de huisvestingsbehoefte van het primair en voortgezet onderwijs is het opstellen van een nieuw Integraal Huisvestingsplan noodzakelijk. Hieruit volgt een investeringsagenda die in de komende jaren in de begroting wordt vertaald.	Ontwikkelen	PM	PM	PM	PM
Huisvesting RSG De Borgen	Er is nieuwbouw voor RSG De Borgen gewenst. Het betreft een investering van in totaal € 35 mio. Het voorbereidingskrediet € 200K hebben we reeds toegekend. We gaan uit van gefaseerde nieuwbouw, te beginnen met de Oldeborg. De kosten daarvan begroten we op € 15 mio.	Ontwikkelen			250	750
Brede School Oostindie	De bouw is gestart in maart 2019. Dekking vindt plaats binnen bestaande investeringskredieten.	Ontwikkelen				
Uitbreiding Noordster	De Noordster in Zuidhorn kampt met ruimtegebrek. Voor de uitbreiding is in totaal bijna € 1,4 mio nodig, wat voor € 800.000 in de begroting is gedekt. Dit vraagt dus om aanvullende dekking in de begroting vanaf 2022.	Ontwikkelen			33	33
IKC Marum	We realiseren een IKC in Marum, inclusief verplaatsing van een aangrenzend voetbalveld. Dit betreft een verhoging van het investeringsbedrag van € 6,4 mio naar € 8,7 mio. Deze uitzetting vangen we grotendeels op binnen een reserve. Er is sprake van een extra last voor de exploitatie van € 10.000	Ontwikkelen		10	10	10
Eerste inrichting extra groepen	Er zijn extra groepen gekomen in De Brug in Zuidhorn en Van Panhuys in Leek. We zijn verantwoordelijk voor de eerste inrichting daarvan.	Faciliteren	35			
Westerkwartier veilig	We investeren in een veiliger Westerkwartier, te beginnen met een Integraal Veiligheidsbeleid	Ontwikkelen	PM	PM	PM	PM
Uitbreiding BOA's	We willen het aantal BOA's graag uitbreiden in verband met de toename van het areaal.	Ontwikkelen	50	50	100	100
Buurtpreventie stimuleren	We versterken de lokale veiligheid door buurtpreventie te stimuleren	Stimuleren				

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Innovatie bibliotheekwerk	De bibliotheek maakt een transformatie door. Die transformatie gaat gepaard met een nieuwe rolverdeling met andere maatschappelijke partners zoals de gemeente en het onderwijs. Binnen de bestaande budgetten is geen ruimte voor innovatie, we willen hiervoor voor de eerste twee jaren een incidenteel budget opnemen.	Stimuleren	50	50		
Invoering WVP / Wet Zorg en Dwang	We krijgen aanvullende verplichtingen op het gebied van bijzondere opnames. De (financiële) gevolgen verwerken we zodra we hierover meer weten.	Reguleren				
Versterking van het vangnet inclusief armoedepact	We intensiveren het armoedebelief en de schuldhulpverlening. Dat doen we onder meer door in te zetten op versterking van de samenwerking tussen betrokken partijen en vergemakkelijken van het bieden van hulp. Daarbij ontwikkelen we het platform waarop het Kindpakket wordt uitgegeven door tot een breed platform voor hulp bij armoede en schulden.	Ontwikkelen	100	150	200	200
Ontwikkelen gevarieerd aanbod reïntegratievoorzieningen en beschut werk	We hebben met Novatec een erkend werk-leerbedrijf en beschut werk in huis. We ontwikkelen voldoende aanbod qua re-integratie en ontwikkeling en maken hierbij optimaal gebruik van onze eigen infrastructuur in combinatie met andere lokale voorzieningen en dagbesteding.	Ontwikkelen				
Kansen op werk en participatie	We brengen van onze inwoners met een langdurige bijstandsuitkering de mogelijkheden voor regulier werk en participatie in kaart. Dit laten we doen door een onafhankelijk adviseur.	Reguleren	50			
Positieve gezondheid	We hebben als uitgangspunt voor de inrichting van ons sociaal domein positieve gezondheid gekozen. We maken een visie op de verdere implementatie daarvan in de komende jaren.	Stimuleren	25			
Gebiedsgericht werken in het sociale domein	Het werken in gebiedsteams is één van de verschijningsvormen van Dichtbij onze inwoners zijn en als zodanig onderdeel van het Programma Dichtbij. Het vraagt om een verandering van de manier van werken en daarvoor zijn voorzieningen en training nodig. We onderzoeken momenteel wat er nodig is. De uitkomsten vertalen we in de begroting van 2020 en volgende jaren.	Ontwikkelen				
Supermama	Investeren in preventie betekent ook dat we investeren in empowerment van jonge vrouwen met kinderen. We zetten daarom het project Supermama's voort in de nieuwe gemeente.	Faciliteren	40	40	40	40
Programma Innovatief en Resultaatgericht (samen) werken in het sociaal domein	We maken een Integraal programma Sociaal Domein. Projecten die daarin naar voren komen zijn versterking regie, sturing op uitgaven, effectmeting, rechtmatigheid, kwaliteitsverbetering. Hierdoor brengen we – op termijn – de kosten van het sociaal domein terug naar het niveau van de begroting 2019. De kosten hiervan brengen we ten laste van de reserve Sociaal Domein.	Reguleren				

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Decentralisatie beschermd wonen en opvang	Vanaf 2021 zijn we zelf verantwoordelijk voor de voorzieningen Beschermd wonen. We werken hierin samen met andere gemeenten in de regio. We maken hiervoor een plan met een uitvoeringsagenda met als uitgangspunt lokaal wat lokaal kan, regionaal wat nodig is.	Reguleren	PM	PM	PM	PM
Mantelzorg- en vrijwilligers	We evalueren het bestaande beleid evalueren en stellen waar nodig bij.	Faciliteren				
Ouderenbeleid	We ontwikkelen beleid voor onze oudere inwoners, gericht op participatie, zelf-standigheid en voorkomen eenzaamheid.	Faciliteren				
Verbetering aansluiting vraag en aanbod	We verbeteren de aansluiting van vraag en aanbod door het benutten van alle arbeidspotentieel, aandacht aan voortijdig schoolverlaten en regionale samenwerking.	Ontwikkelen				
Innovatie in het basisonderwijs	We willen werken aan permanente innovatie van het basisonderwijs. Uit de pilot Next Education is naar voren gekomen dat de behoefte hieraan groot is en dat er veel te winnen valt bij een voortdurende samenwerking tussen partners in de onderwijsketen en het maatschappelijk veld.	Stimuleren	50	50	50	50
RMC/Leerplicht/Route Arbeid (integrale aanpak jeugd, onderwijs en werk)	We bestendigen de bestaande aanpak.	Reguleren				

Thema: Sociaal Westerkwartier



Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
School in beweging	We gaan samen met schollen actief de strijd aan met bewegingsarmoede onder kinderen in het Westerkwartier. Onder de naam School in Beweging rollen we de methode, waarbij vol plezier extra bewegen centraal staat, geleidelijk aan uit naar zoveel mogelijk scholen in de gemeente.	Stimuleren	150	200	250	250
Sportakkoord	We zorgen voor de totstandkoming van een lokaal sportakkoord. In dat akkoord maken we met sportaanbieders en maatschappelijke partijen afspraken hoe wij met elkaar de ambities op het gebied van sport en bewegen willen bereiken.	Stimuleren				
Nieuw integraal gezondheidsbeleid	We stellen een nieuw gezondheidsbeleid op. De uitvoeringsmaatregelen vertalen we in de begroting van 2020 en de jaren daarna. Daarbij besteden we in ieder geval aandacht aan gezonde leefstijl van en -voeding voor kinderen.	Stimuleren	PM	PM	PM	PM
Veranderopgave inburgering en invoering nieuwe Wet inburgering	We voeren de nieuwe wet in en besteden daarbij in het bijzonder aandacht aan de vroegtijdige participatie van statushouders, waarbij we kennis gaan opdoen bij best practices uit de regio. We vangen de financiële effecten naar verwachting op binnen de begroting.	Reguleren				
Westerkwartierse Uitdaging	We gaan de bestaande samenwerking evalueren en besluiten nemen over een vervolg.	Faciliteren	PM	PM	PM	PM
Versterking analoge en digitale geletterdheid	We ontwikkelen samen met regionale partners als Stichting Biblionet en de Digital Literacy Coalition een samenhangend programma om analoge en digitale geletterdheid van onze inwoners te kunnen vergroten. De bestaande Taalhuizen zijn reeds binnen de begroting gedekt.	Stimuleren	50	50	50	50
Voedselbanken	We ondersteunen de Voedselbanken door bij te dragen in de kosten van de huur	Faciliteren	15	15	15	15
Sociale ombudsfunctie	We stellen een sociaal ombudsvrouw aan, die een onafhankelijke rol kan spelen in het oplossen van problemen en klachten van onze inwoners op het gebied van het Sociaal Domein.	Faciliteren	40	40	40	40

Thema: Sociaal Westerkwartier

Thema: Eigen Westerkwartier

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Stedenbouwkundige advisering	We vragen regelmatig om advies van een externe stedenbouwkundige en landschapsarchitect.	Faciliteren	25	25	25	25
Bestemmingsplannen met maatschappelijk karakter	Voor realisatie van maatschappelijke voorzieningen zijn ook planologische regelingen nodig. Het betreft kosten van bestemmingsplannen voor met name voorzieningen als sportaccommodaties, dorpshuizen etc. waarvan we de kosten niet kunnen verhalen.	Faciliteren	40	40	40	40
Herontwikkeling Borghterrein Zuidhorn	De locatie van de voormalige basisschool is vrij en geschikt voor inbreiding. Hiervoor kan te zijner tijd een GREX worden opgesteld.	Ontwikkelen				
Oostergast fase 2 Zuidhorn	We bouwen woningen in de tweede fase van De Oostergast. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Oostergast fase 3 Zuidhorn	We bouwen woningen in de derde fase van De Oostergast. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Zevenhuizen oost 1	We bouwen woningen in de eerste fase van Zevenhuizen oost. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Zevenhuizen oost 2	We bouwen woningen in de tweede fase van Zevenhuizen oost. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Zevenhuizen 5,9 ha inrichting	We richten het uitloopgebied van Zevenhuizen oost opnieuw in. De kosten hiervan dekken we uit de GREX voor fase 1 en 2.	Ontwikkelen				
Oostindie Leek	We bouwen woningen in de wijk Oostindie in Leek. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
t Roblespark Grootegast	We bouwen woningen in 't Roblespark in Grootegast. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Werklust Niekerk	We bouwen woningen in Werklust Niekerk. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Plan Meindertersma Grijpskerk	We bouwen woningen in het plan Meindertersma in Grijpskerk. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Kompasterrein Opende	We bouwen woningen op het Kompasterrein in Opende. De kosten hiervan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Gavehoek Oostwold	We maken plannen voor ontwikkeling van de Gavehoek in Oostwold. Het betreft een inbreidingslocatie.	Ontwikkelen				
Gaveborg Oostwold	We lossen de parkeermogelijkheden bij de Gaveborg in Oostwold op.	Ontwikkelen	30			
Tussen de Gasten Zuidhorn	We ontwikkelen plannen voor de realisatie van een innovatieve woonwijk in Zuidhorn.	Ontwikkelen				
Duurzaamheidsbeleid en uitvoeringsplan 2020 - 2023	In aanvulling op de ambities die we al geformuleerd hebben, stellen we in samenwerking met de raad een duurzaamheidsbeleidsplan op voor de periode 2020 - 2023 en we voorzien dat van een stevig budget waarmee de maatregelen die hieruit voortvloeien kunnen worden gerealiseerd. We denken hierbij aan structureel onderzoek, pilots en investeringen.	Ontwikkelen/faciliteren/stimuleren	150	200	250	300
Beleidsontwikkeling en opstelling Regionale Energie Strategie	We werken aan de regionale energiestrategie die in 2019 wordt vastgesteld en voeren deze in de jaren daarna uit. Onderdeel daarvan is onze visie op duurzame energie. De totstandkoming van de RES wordt gefinancierd met Rijksmiddelen, de uitvoeringskosten vragen om lokale dekking.	Ontwikkelen				
Warmtetransitie	We maken een visie en een uitvoeringsplan om het bestaande woningaanbod in onze gemeente geleidelijk aan van het gas over te laten gaan op duurzame energie.	Ontwikkelen	50	50	50	50
Participatieplatform energietransitie	Om de energietransformatie goed te kunnen vormgeven en inwoners en ondernemers goed voor te kunnen lichten, is een permanente dialoog met inwoners en ondernemers gewenst. Hiertoe roepen we een platform in het leven met als doel informatie-uitwisseling en stimulering van samenwerking.	Faciliteren	25	5	5	5
Ondersteuning energietransitie	De omwenteling op het gebied van energie vraagt om stevige investeringen van inwoners en maatschappelijke organisaties. We ondersteunen hen, met name inwoners met een smalle beurs, via subsidies en duurzaamheidsleningen.	Reguleren	100	200	250	250
Subsidiëring energiecoöperaties	We willen lokale duurzame energieopwekking stimuleren en daarbij specifiek lokale samenwerking. Daarom stellen we beleid op om collectieve maatschappelijke energieinitiatieven te ondersteunen.	Ontwikkelen	20	20	20	20
1000 laadpalen	We delen samen met de provincie en andere noordelijke gemeente de ambitie om een gedegen netwerk van laadpalen te realiseren. We participeren daarom in het 1000 laadpalenplan.	Faciliteren	20	20	20	20
Planologisch Inpassing zonneparken	We maken het realiseren van een zonnepark mogelijk. Dat vraagt om een zorgvuldige planologische procedure.	Faciliteren	25			

Thema: Eigen Westerkwartier

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Nieuwe RWZ voor biogas	Het waterschap Noorderzijlvest wil bij de nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie in Gaarkeuken biogas opwekken. Hier werken we aan mee en eventuele kosten dekken we via het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).	Netwerken				
Proeftuin aardgasvrije wijk	Aardgasvrij maken van bestaande buurten moet kleinschalig worden beproefd en bereikbaar en beleefbaar worden gemaakt voor onze inwoners. Hiervoor willen we een project ontwikkelen in samenwerking met het ministerie van BZK.	Ontwikkelen		100		
Pilot Aquathermie Nienoord	Eén van de mogelijke alternatieve energiebronnen is oppervlaktewater. Hiervoor ontwikkelen we een pilot bij Nienoord, waar deze winning kansrijk is. De realisatiekosten dekken we uit de besparing van de energielasten.	Faciliteren				
Piëzoproeftuin	We werken samen met de Rijksuniversiteit Groningen om kansen van piëzo-energie in de openbare ruimte in kaart te brengen en te verzilveren.	Faciliteren				
Zonnedak P+R Zuidhorn	We willen op de P+R plaats bij het station, achter het oude gemeentehuis van Zuidhorn, een zonnedak realiseren.	Ontwikkelen				
Sluiting Gasopslag Grijpskerk	De NAM heeft aangekondigd op termijn de gasopslag in Grijpskerk te willen sluiten. We zien dit als een kans voor de ontwikkeling van veilige alternatieve activiteiten op het gebied van energie. Wij willen hierin een actieve rol spelen in de dialoog met de NAM, de inwoners en ondernemers van het gebied, en andere betrokken partijen.	Reguleren				

Thema: Eigen Westerkwartier



Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Meerjarenplan vervanging openbare verlichting	We vervangen onze armaturen door duurzame verlichting. Dit kan worden opgevangen met de bespaarde energielasten.	Ontwikkelen				
Inspectie gemeentelijk vastgoed	Voor het verkrijgen van energielabels, het behouden van keurmerken en ten behoeve van asbestinventarisaties van het vastgoed is een budget voor inspecties nodig.	Reguleren	25			
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	Om aan de klimaatdoelen te kunnen voldoen willen we ook het gemeentelijk vastgoed verduurzamen. Hiervoor brengen we eerst de verduurzamingsopgave in kaart, wat we vastleggen in een meerjareninvesteringsplan.	Ontwikkelen	PM	PM	PM	PM
Tractieplan	We maken een plan om beter gebruik te maken van het wagen- en machinepark en nemen het onderhoud van het materieel zoveel mogelijk in eigen beheer. Met de opbrengsten daarvan zetten we in op verduurzaming van het wagen- en machinepark, wat bijdraagt aan de voorbeeldfunctie die we als gemeente willen vervullen.	Stimuleren				
Visie Klimaatadaptatie (Water)	Het veranderende klimaat zorgt voor steeds meer weersextremen. Om de effecten hiervan goed op te kunnen vangen, maken we een visie over klimaatadaptatie. Deze visie en de te nemen maatregelen nemen we op en bekostigen we uit het GRP.	Ontwikkelen				
Insectenpact	We realiseren voorzieningen om de biodiversiteit te stimuleren. Daarbij denken we aan bijvriendelijke bloemenmengsels, insectenhôtels en dergelijke. We zien dit als belangrijke waarborg van de voedselketen.	Faciliteren	10			
Natuurinclusieve landbouw in het Middag-Humsterland	We voeren een nulmeting uit en stellen een plan op om natuurinclusieve landbouw te ondersteunen en tegelijk het reliëf van het nationaal landschap te behouden.	Ontwikkelen	15			
Houtsingelproject Zuidelijk Westerkwartier	In het zuidelijk Westerkwartier zetten we in op het onderhoud van de karakteristieke houtsingels. Dit project voeren we uit in samenwerking met het Groninger Landschap op basis van Europese subsidies.	Faciliteren	25			
POP 3 aanvraag herstel landschap	We ontwikkelen een project ten behoeve van het herstel van het landschap in combinatie met innovatieve landbouw. Cofinanciering EU en provincie € 1,2 miljoen.	Ontwikkelen	50			

Thema: Eigen Westerkwartier

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Boerenerven en tuinen	We stimuleren het openstellen en gebruik van boerenerven en tuinen ten behoeve van de lokale voedselketen.	Stimuleren				
Regionale voedselketen	We werken samen met de Gebiedscoöperatie Westerkwartier om de lokale voedselketen te verkorten en te verduurzamen, bijvoorbeeld door middel van de realisatie van de Food Factory.	Stimuleren	50			
Verkeersvisie Westerkwartier	We stellen aan de hand van een uitgebreide netwerkanalyse een brede verkeers(veiligheids)visie en investeringsagenda op voor het Westerkwartier met daarin specifiek aandacht voor de voor een rondweg om Leek en nieuwe en verbeterde noord-zuidverbindingen.	Ontwikkelen	100	25		
Nieuwe wegenlegger	We formaliseren de status van het bestaande wegenareaal.	Reguleren		20	20	
Vangrail Van Starkenborghkanaal	We brengen een vangrail aan op het traject Stroobos-Gaarkeuken om zodoende de kans op ongevallen zo veel mogelijk te beperken.	Reguleren	20	20	20	20
Aanlanding Fietsroute Leek-Groningen	We realiseren de aansluitingen op de zuidelijke variant nieuw fietspad Leek-Groningen. De hiervoor benodigde gemeentelijke bijdrage is opgenomen in de begroting.	Reguleren				
Entree Grijpskerk	We gaan over tot herinrichting van de entree aan de Kievitsweg in Grijpskerk.	Ontwikkelen	25			
Herinrichting Aduard oude doorgaande route	Nu de rondweg om Aduard een feit is gaan we over tot herinrichting van de oude doorgaande weg in de kom. De kosten hiervan zijn gedekt in de vervangingsinvesteringen voor de komende jaren.	Ontwikkelen				
Reconstructie Provincialeweg en fietspad Doezum	We richten de Provincialeweg en het fietspad in Doezum opnieuw in in samenwerking met de provincie. De kosten hiervan zijn reeds in de begroting opgenomen.	Ontwikkelen				
Reconstructies Hogeweg Den Horn en Spanjaardsdijk Aduard	We voeren twee reconstructies uit, de kosten hiervan zijn gedekt binnen de begroting.	Ontwikkelen				
(Recreatief) fietspad Pieterzijl	Samen met het dorp onderzoeken we de wenselijkheid en haalbaarheid van een fietspad tussen Pieterzijl en Munnekezijl.	Ontwikkelen	PM	PM	PM	PM

Thema: Eigen Westerkwartier

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Implementatie Omgevingswet	De omgevingswet treedt in 2021 in werking en geeft gemeenten meer mogelijkheden om ambities in de fysieke leefomgeving te realiseren. Dit kan met nieuwe juridische en digitale instrumenten, meer bestuurlijke afwegingsruimte en een andere manier van werken. Dat vraagt om investeringen in onze organisatie (medewerkers, processen, ICT). Een financieel dialoogmodel van de VNG gaat uit van gemiddelde kosten van € 1,9-€ 2,4 miljoen in de periode tot 2024. Wij gaan uit van een bedrag van € 1,15 miljoen in onze bestuursperiode, ook gezien overgangstermijn die het Rijk gemeenten biedt.	Reguleren	150	250	250	250
Omgevingsvisie	Naast de organisatorische invoering van de Omgevingswet is ook het opstellen van een Omgevingsvisie aan de orde. We maken deze in nauwe samenwerking met de samenleving.	Ontwikkelen	75	75		
Woonvisie 2019-2024	Om woningbouw in onze gemeente op een goede wijze uit te kunnen voeren, en daarmee alle kernen te kunnen bedienen op het aanbod dat daar kwantitatief en kwalitatief gevraagd wordt, maken we een woonvisie en stellen we een uitvoeringsbudget in voor stimulering en planvorming.	Ontwikkelen	20	20	20	20
Groene dorpsrand Oostindie-Terheijl	In samenwerking met de gemeente Noordenveld realiseren we in het grens-en overgangsgebied Oostindie en Terheijl een recreatief en landschappelijk uitloopgebied. De realisatiekosten bedragen € 2 miljoen. Deze worden grotendeels gedekt door de GREX Oostindie, de Regio Groningen-Assen en de gemeente Noordenveld. Van de zijde van onze gemeente is nog een investering van € 200.000 nodig.	Reguleren		100	100	
Stedenbouwkundige meerjarenvisie Grijpskerk	Om de ontwikkeling van Grijpskerk goed vorm te kunnen geven maken we een stedenbouwkundige visie.	Faciliteren	10	15	10	
Implementatie Woonzorgvisie	We hebben een woonzorgvisie die ten doel heeft het zo lang mogelijk zelfstandig wonen te stimuleren. We brengen in kaart welke maatregelen daarvoor nodig zijn en verwerken deze in de begroting van de komende jaren.	Reguleren	PM	PM	PM	PM
Starters- en blijversleningen	We handhaven de bestaande fondsen die toetreding tot de woningmarkt ondersteunen en stellen een nieuw revolverend fonds in om langer zelfstandig wonen te ondersteunen.	Stimuleren			200	
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	We ontwikkelen samen met onze inwoners een visie over de kwaliteit van de openbare ruimte.	Ontwikkelen	15			

Thema: Eigen Westerkwartier

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Onderzoek innovatief regionaal vervoer	We kunnen onze lokale verbindingen verbeteren door bestaande vervoersstromen beter te benutten en mogelijk door het realiseren van nieuwe verbindingen. Dit start met een onderzoek, waarbij de reeds bekende resultaten, waaronder het onderzoek van de Gebiedscoöperatie Westerkwartier over de bereikbaarheid van Ennumatil, worden meegenomen. Benodigde investeringen nemen we op in begrotingen van volgende jaren.	Ontwikkelen	10			
Uitbreiding begraafplaatsen	In een aantal kernen is uitbreiding van openbare begraafplaatsen noodzakelijk binnen circa 5 jaar. Daarvoor maken we eerst een plan, de realisatiekosten nemen we op in de begroting van het jaar daarna.	Ontwikkelen			15	
Park Aduard825	Vanuit de gemeenschap wordt gewerkt aan een plan om in Aduard een park aan te leggen. Hiervoor is externe financiering nodig de provincie en cofinanciering vanuit de gemeente.	Stimuleren			75	
Centrumplan Marum	We werken aan de herinrichting van het centrum van Marum. De kosten hiervan zijn gedekt in de begroting. De afronding van dit plan is voorzien voor 2020.	Ontwikkelen				
Herinrichting gebied tussen centrum Leek-Nietap	We pakken het parkeerterrein aan achter winkelcentrum De Liekeblom in Leek. Dit is sterk verouderd en kan een nieuwe uitstraling goed gebruiken.	Ontwikkelen		100		
Herontwikkeling Netam-locatie Leek	We willen deze vervallen locatie op het industriepark in Leek aanpakken. Er is een aantal ondernemers dat momenteel plannen hiervoor ontwikkelt. Wij willen hierin meedenken en onderzoeken waar wij kunnen ondersteunen.	Faciliteren				
Marktplaats Zuidhorn	We gaan het marktplaats in Zuidhorn aantrekkelijker maken. Het hiervoor benodigde budget is al grotendeels in de begroting opgenomen.	Ontwikkelen	30			
Herinrichting omgeving Poiesz Tolbert	De omgeving van de Poiesz in Tolbert willen we ook mooier gaan maken. Hiervoor werken we samen met de ondernemer, waarbij we de benodigde investering willen delen.	Ontwikkelen	30			
Herstel oude watergang De Lindt in Aduard	We willen De Lindt, de oude watergang naar Aduard, weer in ere herstellen. We hebben hiervoor subsidie gevraagd aan het 380kV-fonds. Daarnaast is een bijdrage van onze gemeente noodzakelijk. Indien ons initiatief positief wordt beoordeeld gaan we in samenwerking met de inwoners van Aduard een concrete uitwerking maken.	Ontwikkelen	25			
Nieuwbouw De Hoorn Marum	Er worden plannen voorbereid voor realisatie van nieuwbouw van wonen en zorg op de bestaande locatie inclusief voorzieningen voor bewegen en ontmoeten. Zodra deze plannen gereed zijn, geven we een inschatting van de gevolgen voor onze gemeente.	Faciliteren				
Meerjareninvesterings- en onderhoudsplan sportvoorzieningen	We inventariseren de staat van onderhoud van onze sportvoorzieningen en stellen een investerings- en onderhoudsagenda op. De daaruit voortvloeiende investeringen prioriteren we en nemen we op in de begrotingen van de komende jaren. Daaronder vallen ook de voorzieningen in onder andere Zevenhuizen, Leek en Oostwold waarover is ingesproken.	Ontwikkelen	50			

Thema: Ondernemend Westerkwartier

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Masterplan recreatie en toerisme	We maken een Masterplan Recreatie en Toerisme. We hebben als gemeente een mooi en gevarieerd aanbod en kansen die we kunnen benutten om dat aanbod mooier te maken, bijvoorbeeld op het gebied van paardensport. We brengen dit aanbod samen met inwoners en ondernemers in kaart en stellen samen met omliggende gemeenten en andere betrokken partners een uitvoeringsplan op. Het Masterplan Lutjegast maakt hier onderdeel van uit.	Faciliteren	25			
Stimulering recreatieve initiatieven	Om de recreatieve functie van het Westerkwartier te versterken is een (financiële) impuls gewenst. Om daadkrachtig om te kunnen gaan met waardevolle initiatieven stellen we hiervoor een stimuleringsfonds op.	Stimuleren	40	40	40	40
Ambitieplan Nienoord	Recreatieondernemers in en om Nienoord werken samen om een totaalaanbod aan bezoekers te realiseren en te komen tot een uniek concept. Hiervoor is in 2018 een coördinator aangesteld. Wij willen ervoor zorgen dat partijen de tijd krijgen om het concept te ontwikkelen en willen daarom de inzet van de coördinator garanderen tot in ieder geval 2021.	Faciliteren	20	20		
Versterking musea	We willen de musea in onze gemeente ondersteunen. Daaronder valt ook het Wierdenlandmuseum, dat in het Middag—Humsterland ligt.	Faciliteren	80	80	80	80
Groeningen	Met het concept 'Groeningen' wordt er op initiatief van Staatsbosbeheer en Hanzegroeningsschool sinds het najaar van 2017 gewerkt aan de promotie van "de laagveengordel" en verschillende vraagstukken over dit laagveengebied ten oosten, zuiden en westen van de stad Groningen en het daarbij behorende omliggende landschap. Wij onderschrijven de enorme potentie van dit gebied voor Landschap, Natuur en Recreatie en Toerisme.	Stimuleren				
Detailhandelsvisie	We willen onze lokale economie versterken. De detailhandel is daar een belangrijk onderdeel van. We brengen in kaart voor welke opgaven zij staan en welke inzet van wie nodig is om een sterke, toekomstbestendige detailhandel te kunnen borgen. Op basis daarvan maken we een uitvoeringsplan.	Ontwikkelen	PM	PM	PM	PM

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Social Impact Day Noord	Het betreft een jaarlijks terugkerend evenement gericht op het stimuleren van sociaal ondernemerschap.	Stimuleren				
Uitbreiding industrieterrein Leeksterveld	We werken verder aan de uitbreiding van het industrieterrein Leeksterveld. De kosten daarvan zijn gedekt in de GREX.	Ontwikkelen				
Snel internet	Snel internet in de dorpen en het buitengebied is essentieel voor de leefbaarheid en vitaliteit op langere termijn. We stimuleren daarom de aanleg van snel internet / glasvezel.	Stimuleren				
ATB-route Zuidhorn	We willen meewerken aan de aanleg van een ATB-route in het Johan Smitpark in Zuidhorn. Het hiervoor benodigde budget is opgenomen in de begroting.	Faciliteren				
ATB-route Marum	We willen meewerken aan de aanleg van een ATB-route in Marum. Het hiervoor benodigde budget is opgenomen in de begroting.	Faciliteren				
Actieprogramma Economie	We maken een programma waarin we alle activiteiten op het gebied van economie bundelen met als doel onze lokale economie te versterken.	Stimuleren	PM	PM	PM	PM
Westerkwartier Paardenkwartier	We stimuleren de regionale economie door een samenhangende aanpak te ontwikkelen op het gebied van de hippische sport en vrijetijdsbesteding.	Stimuleren	10	10		

Thema: Ondernemend Westerkwartier



Thema: Zelfbewust in de regio

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Nationaal Programma Groningen	Het Nationaal Programma is een belangrijke impuls voor de regio. We willen inhoudelijk graag bij deze thema's aansluiten en waar mogelijk en gewenst de verbinding zoeken.	Netwerken				
Let's Gro	Het jaarlijkse Let's Gro-festival is een beproefd en bewezen ontmoetingsplek op het gebied van (sociale) innovatie en versterking. Wij willen hier ieder jaar aan meedoen.	Stimuleren	25	25	25	25
Innovatiefonds	We vinden het belangrijk om te innoveren. We zien innovatie als het voortdurende jezelf de vraag stellen: kan dit beter en makkelijker en welke ontwikkelingen, partners en technologie kan ik daarbij gebruiken? Dat geldt voor onze inwoners en voor onze organisatie. Wij zien ons als aanjager van innovatie en als brug tussen inwoners en ondernemers en kennisinstellingen in de steden Groningen en Leeuwarden. Om innovaties te kunnen ondersteunen, willen we een innovatiefonds in het leven roepen.	Stimuleren	50	50	75	100
Doorontwikkeling Kindpakket	We zijn de eerste gemeente in Nederland die met succes een blockchaintoepassing heeft geïmplementeerd, te weten het Kindpakket. De onderliggende architectuur heeft de potentie om ook andere waarde-uitwisseling te kunnen automatiseren, bijvoorbeeld in het sociaal domein. Met als gevolg snellere dienstverlening tegen lagere kosten. Dit vraagt echter om aanvullend onderzoek.	Ontwikkelen	25	25	25	25
Waterketen	We nemen deel aan de waterketen. Dit wordt uit de reguliere begroting gefinancierd.					
Internationale samenwerking en Europese fondsen	De Europese Unie investeert in kennisopbouw- en uitwisseling en ondersteunt lidstaten op tal van terreinen met subsidies en andere programma's. Wij willen de voordelen hiervan ook in de gemeente Westerkwartier laten landen en daarom gaan we investeren in internationale samenwerking, te beginnen met partijen in omliggende landen. We maken daarbij gebruik van bestaande kennis in ons netwerk, bij buurgemeenten en partners zoals de Regio Groningen-Assen.	Stimuleren				
Vriendschapsbanden Kingborough/Tasman District	De banden zijn herbevestigd en vragen om een aanvullende dekking in de begroting.	Stimuleren	5	5	5	5
Deelname P10	Als één van de grootste plattelandsgemeenten treden we toe tot de P10, de organisatie waarin de grootste plattelandsgemeenten zich hebben verenigd.		10	10	10	10

Thema: Degelijk financieel

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Vrijkomend vastgoed	De gemeente heeft een brede vastgoedportefeuille. Daaronder vallen ook gemeentehuizen en andere werklocaties en onderwijsvastgoed. Daar waar vastgoed vrijkomt door verlies van functie, vindt verkoop of herbestemming plaats. Dit gebeurt minimaal budgetneutraal.	Ontwikkelen				
Gebouwbeheer- en managementsysteem	Ten behoeve van professionalisering van het vastgoedbeheer schaffen we een daarvoor bestemd systeem aan.	Reguleren	PM	PM	PM	PM



Thema: Samen

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Het nieuwe samenwerken	Hoe verhouden we ons tot onze inwoners? Hoe kunnen we initiatieven op een goede wijze ondersteunen? Wat vragen inwoners van ons wat juist niet? En hoe passen andere spelers in de samenleving daar in, zoals onderwijsinstellingen, ondernemers en maatschappelijke partijen. Met deze spelers in de samenleving starten we een gesprek dat moet leiden naar nieuwe samenwerkingsvormen. Dat doen we samen met de Gebiedscoöperatie Westerkwartier, wat een mooi voorbeeld van deze nieuwe samenwerking is. We onderzoeken de kansen van lidmaatschap en we stellen een budget beschikbaar om het gesprek met de samenleving te ondersteunen.	Stimuleren	35	35	35	35
Innovatieboerderij / Huis van de Toekomst	Voor de nieuwe samenwerking willen we, samen met de gebiedscoöperatie een ontmoetingsplek realiseren. In deze innovatieboerderij vindt de gebiedscoöperatie een vaste plek, en komen op dagelijkse basis vele studenten hun praktijkopdrachten uitvoeren. Ook maken we het een verzamelplaats waar toekomstbestendig wonen voor inwoners bereikbaar en beleefbaar wordt gemaakt en we zoeken hierin waar mogelijk de samenwerking met bestaande initiatieven.	Faciliteren				
Molukse barak Nuis	Samen gaat over de cultuur van het Westerkwartier. Een belangrijk onderdeel daarvan is de Molukse gemeenschap en haar geschiedenis. Een symbool daarvan is een oude barak, waar de eerste opvang na komst in Nederland plaatsvond. We willen deze terugplaatsen en beleefbaar maken. Hiervoor gaan we op zoek naar externe financiering.	Faciliteren	PM			
Dorpsvisies	We vinden het belangrijk dat ieder dorp een eigen visie maakt over hun eigen toekomst. Een aantal dorpen heeft al een actuele visie, dat willen we ook voor de andere dorpen faciliteren.	Faciliteren	50	50	50	50
Dorpenschouw	Jaarlijks schouwen we ieder dorp samen met een delegatie van inwoners. Kleine aanpassingen, bijvoorbeeld op het gebied van (verkeers)veiligheid, voeren we direct door.	Faciliteren	15	15	15	15

Onderwerp	Toelichting	Rol	2020	2021	2022	2023
Dorpsbudget	We willen samen met de dorpen en inwoners onderzoeken op welke wijze het dorpsbudget als middel ingezet kan worden om hun regie te geven over de leefbaarheid in hun eigen dorp. Om snel te kunnen inspelen op verzoeken en wensen van dorpen die klein in financiële omvang zijn maar vaak groot effect hebben op leefbaarheid stellen we een dorpsbudget in. We hebben hiervoor deels dekking in de begroting. Om alle dorpen te kunnen bedienen is een kleine extra investering gewenst.	Faciliteren	15	15	15	15
Groenbeheer Enumatil	We hebben het groenbeheer uitbesteed aan het dorp. In 2019 evalueren we met de inwoners hoe dat bevalen is en nemen we een besluit over het vervolg.	Faciliteren				
MFC Zevenhuizen	We realiseren samen met inwoners een MFC in Zevenhuizen. Daarbij nemen we de oude kantines over, compenseren de omgevingsleges, zorgen we voor een adequate inrichting van de omgeving en zorgen we voor de benodigde sport en spelmaterialen.	Faciliteren	88	133	158	158
MFC Oldehove	We realiseren ook in Oldehove samen met initiatiefnemers en inwoners een MFC.	Faciliteren	50	50	50	50
Dorpshuis Doezum	We ondersteunen de realisatie van het Dorpshuis in Doezum met een eenmalige bijdrage.	Faciliteren	140			
Dorpshuis Ezinge	We ondersteunen de realisatie van het Dorpshuis in Ezinge met een eenmalige bijdrage.	Faciliteren			125	
Versterking en verduurzaming dorpshuizen	We investeren in het op eigen benen laten staan van dorpshuizen en andere dorpsgebonden samenwerkingsvormen zoals dorpscoöperaties. Daarbij gaat het om onderwerpen als eigendom en beheer, energie en exploitatie van dorpshuizen en randvoorwaarden voor verdere samenwerking.	Faciliteren/ Stimuleren	35	35	35	35
Regionale cultuurvisie en uitvoeringsplan	We stellen een integrale visie op over kunst en cultuur in de gemeente en wat er voor nodig is om deelname aan kunst en cultuur te stimuleren.	Faciliteren	25	50	50	50

Thema: Samen